

selv om Forfatteren ikke har ment at rose ham derfor. Jeg vil altsaa sige, at Citaterne, selv om de vare grulig angribende for Vedkommende, for mig ingen Betydning faa, naar vi skulle dømme om det foreliggende Spørgsmaal. Holde vi fast paa, at Kritiken, Indsigelsen kan være for det folkelige Liv, hvad Saltet, Pøbet, er for de legemlige Næringsmidler, kan den derfor, selv om den harmer, forarger være til stor Gavn i Tider og Forhold, hvor Ulykkeligheden, Selvbehageligheden, Klise- eller Personforgudelse fører paa Afveje. Men i saa Fald blive jo Citaterne en Anbefaling. Nu siger det ærede Medlem, at vi kunne godt stemme imod den Sag, thi der er mange Venstre-mænds Navne paa Listen. Ja, det tror jeg nok. Hvor i al Verden skulde de ellers faa dem paa Listen, naar de ikke fit dem fra Venstre? De Videnskabsmænd, Digtere og Forfattere, der høre til Høire, ere jo udbøende. Vilde De overhovedet støtte noget aandeligt, videnskabeligt Liv her til Lands, ere De nødt til at gaa til Venstre. Jeg gad vist, hvilken Liste det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 3dje Valgkreds vilde lave over dem, der skulde have Understøttelse, dersom han gif bort fra Videnskabsmænd, Kunstnere og Digtere, som vare fremskridtsfunde. Jeg skal naturligvis endog meget beundre det høje Standpunkt, hvorpaa de to i denne Henseende forenede Medlemmer, det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 3dje Valgkreds og det ærede Medlem fra Åsens, staa. Jeg nærer ikke sjeneste Tvivl om, at de ere fuldt berettigede til her bægge at faste Sten paa den Mand, de ville nægte denne lille Smule Understøttelse; det er deres Sag, og derefter kunne de dømme. Men vi andre Syndere, som ikke ere i denne Stilling, maa vel saa dømme paa en noget anden Maade. Jeg fit en Dag Besøg af et Par højagtede Mænd, hvoraf ingen i Virkeligheden hørte til Brandes's nærmeste, som begge har fejdet imod ham, den ene sikkert ofte og i Hovedspørgsmaal. Jeg tror, at jeg er berettiget til at nævne deres Navne, thi der er flere, til hvem de som andre have talt om denne Sag: det var S. C. Hofstrup og Harald Høffding. De ærede Herrer ville ikke nægte, at det er Mænd, der forstaa sig paa Videnskab og Digtkunst. De spurgte mig: Hvorledes vil De stille Dem til den Adresse, som vi have indgivet angaaende Dr. Brandes's? Jeg sagde da til dem: For 11 Aar siden, i Minister Fischers sidste Regjeringsaar, var jeg med til at støtte en Plan om, at Dr. Georg Brandes skulde ansættes med 3,000 Kroner som Docent i Æstetik ved Kjøbenhavns Universitet, og trods alt, hvad

der er foregaaet siden den Tid, trods mine Oplevelser ogsaa lige overfor denne Retning i Literaturen og Kunsten har jeg aldrig noget Øjeblik forandret denne Opfattelse. Jeg staa altsaa paa Deres Andragende i denne Form eller en lignende Form ganske ubetinget. Men selvfølgelig maa de Herrer selv afgøre, om det er det rette Tidspunkt til at komme frem dermed eller ej. Men kommer det frem, er jeg Medforslagsstiller. Jeg yttrede tillige, at den Form, de syntes at give Understøttelsen, kunde jeg ikke tiltræde af forstellige Grunde, men jeg yttrede dernæst, at jeg meget godt kunde tænke mig, at Rigsdagen vilde anbefale at ansætte denne Mand som Docent i Æstetik for Eksempel med 2,000 Kroner og give ham en fast Understøttelse som Forfatter paa 2,000 Kroner; saa at han derigennem fit sine 4,000 Kroner af Staten. Saaledes sagde jeg, men det lod til i Andragendet, at man mente noget andet. Det, jeg foreslog, var indenfor en Form, som før er brugt her, nemlig at man gav en Docent en Ekstraunderstøttelse paa de faste Konti, og Beløbet dels for Universitetets virksomhed, dels for hans literære var ikke større, end der var Rimelighed for at give en Mand, som allerede ikke længere er ung. Jeg vil sige, at disse 2 Mænds Ansøelser, disse 2 Mænds Betydning og Stilling i vor literære og videnskabelige Verden vilde have været mig Borgen nok for at følge deres Ønske gennem dette Andragende, selv om jeg før som Rigsdagsmand havde staaet aldeles udenfor dette Spørgsmaal. Men det havde jeg ingenlunde og den Opfattelse af Landsfrihed, som de Herrer her prædikte, der gaar ud paa at overhælde den Retning eller dem, de særlig synes om, med Guld og grønne Skove og alle gode Gaver og stærke andre ude fra en passende Konkurrence til disse Gaver, den Landsfrihed have vi mange Eksempler paa ogsaa med Hensyn til Fordelingen af de materielle Goder i Samsundet paa mange andre Omraader. Vi lade os ikke stufte deraf, det er den samme Landsfrihed, som har bragt mange gode danske Mænd til at forlade deres Fædreland og ofre deres Kræfter andre Steder. Der er dernæst gjort gældende som et vigtigt Motiv, at vedkommende Mand ikke selv har søgt, og det skulde være en saa stor formel Hindring, at man ikke rolig kunde stemme over dette Spørgsmaal. Det er en ren Misforstaaelse. Der foreligger ogsaa paa dette Finanslovsforslag Bevillinger, der ere indstillede og anbefalede her, uden at vedkommende selv har søgt. Det sker ikke saa sjældent, naar Forholdene ere derefter, og jeg agter Fremgangsmaaden, at Dr. Brandes ikke selv søger, for ikke selv